

Advies aan college van burgemeester en wethouders van De Fryske Marren

Portefeuillehouder(s) de heer R.M. van Iddekinge Datum voorstel: 29 april 2026 Besluit raad: Ja T.k.n. raad: Nee Zaaknummer: Z.888722 Aantal bijlagen: 3	Overlegd/samengewerkt met: Adviseur: ☐ communicatie ☐ juridische zaken ☐ financiën ☐ p&o ☐ inkoop Team: ☐ backoffice sociaal domein ☐ sociaal wijkteam ☐ bestuur en concernadvies jeugd en gezin ☐ concerncontrol ☐ sociaal wijkteam ☐ diensten beheer werk en inkomen ☐ informatie ☐ sociaal wijkteam ☐ klanten contact centrum zorg en participatie ☐ maatschappelijke ontwikkeling ☐ vergunningen, ☐ middelen toezicht en ☐ ondersteuning handhaving ☐ ruimtelijk beheer/realisatie ☐ wijkbeheer ☐ ruimtelijke ontwikkeling ☐ wijkover- schrijdend beheer
---	--

Onderwerp:
Jaarstukken 2025

Ontwerpbesluit:

Het college besluit het voorliggende advies ter besluitvorming voor te leggen aan de raad met de volgende beslispunten:

1. De in de jaarrekening 2025 opgenomen begrotingsafwijkingen te autoriseren en, deze als tijdig gemeld te beschouwen;
2. Het jaarverslag en jaarrekening 2025 inclusief de bijlagen vast te stellen met een saldo van afgerond € 2.028.000 positief;
3. De voorgestelde resultaatbestemmingen van afgerond € 2.028.000 vast te stellen (in jaarstukken 2025 op pagina 12 en 216).

Datum: **Openbaar:** openbaar

Besluit college:

Inleiding - Ynliding

Hierbij bieden wij de jaarstukken 2025 (zie bijlage 1) inclusief het concept accountantsverslag (bijlage 2) en het concept persbericht (bijlage 3) aan voor de 2^e bespreking in het College van 6 mei 2026. De beleidsteksten uit de jaarrapportages van de programma's, opgesteld in januari t/m maart van dit jaar, zijn verwerkt in het jaarverslag. Dit na afstemming met de betreffende portefeuillehouders.

Beoogd resultaat - Beëage resultaat

Het jaarverslag en jaarrekening ter vaststelling aanbieden aan de raad, conform art. 197 van de Gemeentewet.

Argumenten - Arguminten

1.1 Formele vastlegging van de tijdigheid voor het melden van overschrijdingen van baten en lasten en overschrijdingen baten

Het college biedt de raad bij de jaarrekening de rechtmatigheidsverantwoording aan. In lijn met de geldende financiële verordening wordt een overschrijding van de lasten als onrechtmatig aangemerkt. Overschrijdingen en onderschrijdingen van de baten, evenals onderschrijdingen van de lasten, worden echter niet als onrechtmatig beschouwd, aangezien deze pas bij de jaarrekening (tijdig) kunnen worden gemeld. Dit is vastgelegd in de waarderingsgrondslagen van de jaarrekening

Het is echter gebleken dat de afspraak omtrent de tijdigheid van rapportage over baten en lasten niet expliciet is vastgelegd in de financiële verordening, wat wel een vereiste is. Ter verduidelijking zou de verordening de volgende bepaling moeten bevatten: *"Overschrijdingen en overschrijdingen van baten, alsmede onderschrijdingen van lasten, worden als tijdig beschouwd wanneer deze worden gemeld in de jaarrekening."*

Omdat deze bepaling momenteel ontbreekt in de financiële verordening, wordt voorgesteld om deze expliciet vast te leggen als besluitpunt, zodat deze afwijking formeel wordt gecorrigeerd voor boekjaar 2025. Voor boekjaar 2026 zal aan de raad een voorstel worden voorgelegd tot aanpassing van de financiële verordening, waarin deze wijziging wordt opgenomen.

2.1 Het jaar 2025 sluiten we af met een positief resultaat van € 2 miljoen

De jaarrekening sluit af met een positief resultaat van € 2.028.000. Dit is € 6.169.000 voordeliger dan het begrote tekort van € 4.142.000. Dit is inclusief de slotboekingen Sociaal Domein. Dit komt door incidentele mee- en tegenvallers. Zo zien we door uitstel van investeringen, een vrijval vanuit de voorziening en door eenmalige tegemoetkomingen vanuit onder andere het Rijk een voordeel ontstaan. Echter, in lijn met de landelijke trend, zien we in het sociaal domein juist tegenvallers.

2.2 Het jaarrekeningresultaat versterkt de financiële positie maar heeft een incidenteel karakter

Net als voorgaande jaren draagt ook dit positieve resultaat bij aan de versterking van de financiële positie van de gemeente in 2025. Maar de huidige prognose van ons meerjarenperspectief laat zien dat de financiële situatie vanaf aankomende jaren meer uitdagingen met zich meebrengt. Dit onderstreept het belang van een zorgvuldige en verantwoorde inzet van de middelen, zodat we ook op langere termijn financieel gezond blijven.

2.3 Afgifte rechtmatigheidsverantwoording door college

Sinds boekjaar 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van de jaarstukken. Het college dient een rechtmatigheidsverantwoording af te geven. Dit is volgens de richtlijnen van de Kadernota Rechtmatigheid opgenomen in de jaarstukken 2025 en afgestemd met de accountant. De conclusie van de rechtmatigheidsverantwoording is, net als in 2024, dat er niet rechtmatig gehandeld is. De geconstateerde onrechtmatigheden en onzekerheden overschrijden de verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten, exclusief de toevoegingen aan de reserves (afgerond € 4,1 miljoen). De totale onrechtmatigheid bedraagt afgerond € 5,2 miljoen. Hiervan betreft € 4,8 miljoen begrotingsonrechtmatigheden, en € 0,4 miljoen aanbestedingsfouten en onzekerheden. De acceptabele begrotingsonrechtmatigheden bedragen 4,4 miljoen. Dit is een verbetering ten opzichte van voorgaande jaren.

2.4 Begrotingsonrechtmatigheden

In de paragraaf bedrijfsvoering worden de begrotingsonrechtmatigheden (in totaal € 5,2 miljoen) toegelicht. Hier wordt onderscheid gemaakt tussen acceptabele begrotingsonrechtmatigheden (bijvoorbeeld wanneer deze gerelateerd zijn aan openeinderegelingen, tijdig gemeld zijn aan de raad, of voortvloeien uit bestaand beleid) en niet acceptabele begrotingsonrechtmatigheden. Het bedrag niet acceptabele begrotingsonrechtmatigheden bedraagt € 776.000.

2.5 Aanbestedingsfouten

Er zijn geen nieuwe aanbestedingsfouten geconstateerd in 2025. Het totale bedrag aan fouten en onzekerheden bedraagt €339.552. Hiervan bedraagt de aanbestedingsfout € 19.245, en deze is ontstaan door een doorlopende fout vanuit 2024. Daarnaast bedraagt het totaal aan onzekerheden € 320.307. Dit betreffen administratieve onzekerheden die zijn geconstateerd door incidentele personele factoren. Voor 2026 zijn gerichte beheersmaatregelen geadviseerd om de dossiervorming te borgen.

3.1 Bestemmen van rekeningresultaat en onttrekking aan algemene reserve

De jaarrekening 2025 sluit af met een positief resultaat van € 2.028.000. Er wordt voorgesteld om dit bedrag als volgt te bestemmen: Er zijn twee eenmalige kredieten (€ 100.000) abusievelijk ten laste van de exploitatie gebracht. Deze hadden via Onderhanden Werk moeten lopen. Hiervan wordt voorgesteld deze te bestemmen vanuit het rekeningresultaat en alsnog en te storten in onderhanden werk zodat dit weer rechtmatig loopt. Verder is in de exploitatie een vordering opgenomen voor nog te ontvangen rijksmiddelen uit de SPUK Realisatiestimulans. Dit leidt voor onze gemeente tot een totaalbedrag van € 476.000. Ook hiervan wordt voorgesteld om dit bedrag van het resultaat te bestemmen en te storten in de reserve onderhanden werk. Wij stellen voor om het overige deel van het rekeningresultaat te storten in de Algemene Reserve. Dit maakt de storting € 1.452.000.

Kanttelingen: risico's en eventuele beheersmaatregelen – Kanttekeningen: risico's en eventuele beheersmaatregelen

Accountantscontrole nog niet afgerond

Zo lang er nog geen definitief accountantsverslag gedeeld is en controleaspecten nog niet afgerond zijn, kunnen er nog mutaties in zowel het resultaat als het boekwerk plaatsvinden. De wijzigingen die tot heden bij ons bekend zijn, zijn verwerkt. Uit de laatste punten van de controle kunnen nog wijzigingen naar voren komen. Na de tweede behandeling in het college op 6 mei 2026 is dit niet meer mogelijk.

Middelen voor verduurzaming vanuit voorziening vastgoed zitten in rekeningresultaat 2025

De raad heeft besloten om jaarlijks een storting van € 665.000 te doen in de voorziening voor de verduurzaming van vastgoed, in lijn met de routekaart verduurzaming. Uit de accountantscontrole is echter gebleken dat deze voorziening niet volledig in overeenstemming was met het Besluit begroting en verantwoording (BBV). Hierdoor zijn de stortingen voor verduurzaming in deze voorziening komen te vervallen en zijn ze in de jaarrekening 2025 als vrijgevallen middelen opgenomen. In 2026 zal er een nieuw voorstel aan de raad worden gepresenteerd, waarmee deze middelen op een andere manier ingezet kunnen worden. Dit betekent dat de vrijgevallen middelen in deze jaarrekening (mogelijk) opnieuw benut zullen worden.

Beleid, regelgeving en Sustainable Development Goals (SDG's) – Belied, regeljouwing en Sustainable Development Goals (SDG's)

Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV)

Kadernota Rechtmatigheid 2025

Controle Verordening

Controleprotocol jaarrekening 2025

Financiën - Finânsjes

De (concept) jaarrekening 2025 sluit af met een positief resultaat van € 2 miljoen. Er was rekening gehouden met een tekort van € 4,1 miljoen. Dit is inclusief de slotboeking Sociaal Domein, maar exclusief (mogelijke) nog niet bekende correcties.

Bedragen x € 1.000

Programma	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2025	Verschil	Rekening 2024
1. Bestuur en organisatie	-9.906	-10.272	-10.653	381	-9.536
2. Ruimte	-29.308	-37.507	-26.982	-10.525	-23.635
3. Economie	-2.018	-4.746	-1.900	-2.846	-1.189
4. Leefbaarheid en onderwijs	-14.847	-15.472	-12.434	-3.037	-12.135
5. Sociaal domein	-49.411	-58.236	-57.439	-797	-51.550
Saldo van programma's	-105.491	-126.232	-109.408	-16.824	-98.045
Algemene dekkingsmiddelen volgens BBV	129.054	133.188	132.818	370	123.733
Overhead	-23.508	-27.272	-26.217	-1.055	-28.164
Heffing Vpb	-5	-5	-40	34	-26
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.394	2.965	4.051	-1.087	4.649
Totaal algemene dekkingsmiddelen	106.934	108.875	110.613	-1.738	100.192
Saldo van baten en lasten	1.443	-17.357	1.204	-18.561	2.147
Mutatie reserves	-1.247	13.216	824	12.392	1.574
Mutatie reserves	-1.247	13.216	824	12.392	1.574
Resultaat	196	-4.142	2.028	-6.169	3.721

Het definitieve rekeningresultaat wordt verwerkt in de Perspectiefnota 2027.

Duurzaamheid - Duorsumens

Niet van toepassing

Participatie - Partisipaasje

Niet van toepassing

Communicatie - Kommunikaasje

In afstemming met communicatie is het concept persbericht opgesteld.

Vervolg en evaluatie - Ferfolch en evaluaasje

Technische voorlichting jaarstukken 2025

13 mei 2026

Auditcommissie

19 mei 2026

Bespreking antwoorden op schriftelijke vragen raad in College

9 juni 2026

Afgifte definitieve controleverklaring

juni 2026

Petear

17 juni 2026

Debat en besluit

1 juli 2026

Bijlagen - Taheakke

1. Concept jaarstukken 2025
2. Concept accountantsverslag 2025
3. Concept persbericht